

Vinter, Efteraarsregn og Foraarskulde, men i Nordtydskland have de Foraarsvarme og Sommerregn, og det er netop Foraarsvarmen og Sommerregnen der skal paavirke Vegetationen; den megen Efteraarsregn gjør det kun vanskeligt at faae Slutningsarbejdet ved Roedyrkingen fuldført paa en heldig Maade. Ligeledes er det fra mange Sider godtgjort, at Varmen spiller en betydelig Rolle ved Udviklingen af Sukkerstoffet, og Sammenligningen af de foreliggende Kjendsgjerninger, hvorpaa man allerede er bleven opmærksom siden 1873, sætter altsaa et meget stort Spørgsmaalstegn ved Tanken om at indføre Sukkerdyrkingen hertilands. Jeg tilstaar, at den Mand, som har samlet disse Resultater, og som har fremsat dem, kommer til et andet Resultat ved disse Betragtninger end jeg, idet han mener, at vi have en god Jordbund for Roedyrkingen, og dette skal jeg ikke videre modstige; paa Verne og de frugtbare Strækninger i Jylland er det muligt; jeg betvivler det ikke. Efterat han har fremsat disse Forskjelligheder i Varmen og Fugtighedsforholdene, som jeg nu har omtalt, siger han alligevel, at vort Klima egner sig for denne Dyrkning, men der bliver et lille Hul i hans Betragtning, idet han ikke anfører noget Bevis for, at vort Klima, uagtet baade Varmen og Fugtigheden ere ringere og mindre heldigt fordelte, alligevel egner sig for Roedyrkingen. Mig forekommer det, at en saadan Paastand ikke kan støttes ved Andet end ved en Erfaring gennem en længere Aarrække, men en saadan foreligger ikke, i det Mindste, ikke en saadan, som forekommer mig at være tilstrækkelig. Jeg indrømmer, hvad det eret Medlem gjør mig opmærksom paa, at Noen udvikler sig stærkest om Efteraaret; det er en Erfaring, man har om alle Noer, men i Mod sætning dertil skal jeg bemærke, at det ligeledes er en Erfaring, at en Plante, der i den bedste Forsommer er sat tilbage i sin Væxt paa Grund af Mangel paa Regn og Varme, ikke vil blive det Samme, som den vilde være bleven hvis den ikke var sat saaledes tilbage. For mig staar det saaledes, at den Erfaring, man har fra Tydskland, peger i Retning af, at det danske Klima ikke er meget heldigt for Dyrkning af Sukkerroen, men vi have ogsaa Erfaringer fra andre Steder. Saaledes kunde man nævne England, der er gaaet i Spidsen for de europæiske Stater med Hensyn til Agerbrugets Udvikling, ogsaa med Hensyn til Dyrkning af Noer; men jeg har aldrig hørt tale om, at man i England tilvirker Sukker af Noer. Vil man nu sige: Ja, det kommer af den nære Forbindelse, England har havt med sine Kolonier, og de Toldforhold, som have bestaaet der, og som ikke have bestaaet for Andre, saa vil jeg gjøre opmærksom paa, at disse særlige Toldforhold for de engelske Kolonier ere ophørte allerede for en Række af Aar siden, og althaa ikke kunde spille nogen Rolle i Sukkerpørgsmaalet i England for Diebliffet. Ser man dernæst hen paa Sverrig, som

ligger os meget nærmere, og hvor Klimaet og Jordbunden i ikke ringe Grad ligne vort Lands, er jeg ikke saa vel underrettet, at jeg kan sige, om Sukkerroedyrkingen i Sverrig gaar tilbage; men hvad jeg med Sikkerhed kan sige, er, at der forlyder Intet om, at den gaar frem og udvikler sig, at de Forhaabninger, man der har næret, ere gaaede i Opsvulsel, eller at den Toldbegunstigelse, man der yder den, har været i Stand til at bringe den til en saadan Udvikling, at vi kunne mærke det tværs over det ikke meget brede Sund, der skiller os fra Sverrig. Erfaringen derfra samstemmer altsaa med de andre Erfaringer i at støtte min Opfattelse, at det er overmaade tvivlsomt, om Sukkerindustrien egentlig har hjemme her i Danmark, og dermed har jeg fra mit Synspunkt betragtet besvaret det egentlige Hovedspørgsmaal. Stiller Sagen sig i nationaløkonomisk Henseende som meget tvivlsom, er jeg enig med mig selv om, at man ikke bør gaa til at bevilge store Summer for at fremhjelpe Noget, der maa kaldes kunstig Industri. Af den Art have vi mere end nok, have vi Meget, der endnu viljer uheldigt paa vore Forhold, og hemmer vor Udvikling i flere Henseender, og jeg antager, at Alle ere enige om, at vi ikke skulle skabe os mere af den Art. Skal jeg altsaa kunne bringes til at stille mig velvillig over for Spørgsmaalet om Understøttelse, kan det kun ske derved, at man i en væsentlig Grad viser mig, at den Betragtning af Sagens nationaløkonomiske Betydning, jeg har tilladt mig at fremsætte, ikke er holdbar. — Jeg skal nu ikke udtale mig videre, men kun særlig bemærke, at det, som jeg begyndte med at sige, forekommer mig, at det foreliggende Lovforslag, der selvfølgelig ikke i mindste Maade griber ind i det, hvorefter mit Foredrag har dreiet sig, men kun er en Retferdighedshandling imod de bestaaende Fabrikker, bør vedtages, thi enten disse maa antages at kunne bestaa eller ikke, bør man være retferdig imod dem, som nu engang have anlagt dem, og ikke kræve Mere af dem, end man fra Begyndelsen af har havt til Hensigt at ville kræve.

Thorup: De to ærede sidste Talere udtalte, at det er en Retferdighedshandling overfor de to nu bestaaende Roesukkerfabrikker, at man vedtager dette Forslag i den foreliggende Form. Jeg kan ikke mene dette, men jeg skal erkjende, at det er billigt overfor dem. Disse to Fabrikker vare velkendte med den Stilling, Regjeringen indtog til Beskatningen af Produktionen, før de bleve anlagte; det var dem vel bekendt, at den daværende Regjering foreslog, at Forskjellen mellem Beskatning af Roesukker og det overspiste Sukker efter en vis Standardprøve skulde være en Lettelse af 2½ pCt. Nigsdagen gif derimod ind paa 4 pCt., altsaa en yderligere Begunstigelse overfor disse Fabrikker. Det er jo bekendt, at de Mænd, som